

NORGES HØYESTERETT

Den 5. mars 2013 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Bårdsen og Bergsjø i

HR-2013-00505-U, (sak nr. 2013/298), sivil sak, anke over kjennelse:

Staten v/Nærings- og handelsdepartementet (Regjeringsadvokaten v/advokat Anne Cathrine Haug-Hustad)

mot

Pangea Property Partners AS (advokat Gunnar Sørлие)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om søksmål må avvises som følge av at søksmålsfristen i foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd andre punktum er oversittet.
- (2) Patentstyrets annen avdeling traff 16. april 2012 vedtak om å stadfeste vedtak fra Patentstyrets første avdeling om opphevelse av foretaksnavnet Pangea Property Partners AS. Ved stevning 15. juni 2012 la Pangea Property Partners AS ned påstand om at vedtaket måtte oppheves.
- (3) Stevningen ble samme dag både sendt elektronisk til Oslo tingrett og innlevert i papirversjon til Posten Norge AS, adressert til Oslo tingrett. Papirversjonen ble imidlertid først innregistrert i Oslo tingrett 17. juli 2012. Bakgrunnen for denne forsinkelsen er beskrevet i Oslo tingretts brev 11. september 2012:

"Ekspedisjonen hos oss har forsøkt å finne ut hvorfor stevningen ikke ble levert til oss i juni. Pakken ble kjørt ut den 19.06.12. Det var 20 minutters kø i sikkerhetskontrollen her under 22.-juli saken. Budet hadde ikke tid til å stå i køen og leverte pakken på postkontoret på St. Olavs plass. Tinghuset henter pakker der når det kommer pakkelapper. Det er usikkert om vi har fått noen pakkelapp siden pakken er blitt returnert til avsender den 12.07.12. Stevningen er stemplet inn her 17.07.12."
- (4) Under henvisning til at stevningen først kom inn til Oslo tingrett 17. juli 2012, påstod staten ved Nærings- og handelsdepartementet at saken måtte avvises fordi søksmålsfristen i foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd andre punktum var oversittet. Oslo tingrett avsa 12. oktober 2012 kjennelse med slik slutning:

"Sak 12-117110TVI-OTIR/07 fremmes."

- (5) Staten ved Nærings- og handelsdepartementet påanket kjennelsen. Borgarting lagmannsrett avsa 14. desember 2012 kjennelse med slik slutning:

"1. Anken forkastes.

2. I sakskostnader for lagmannsretten betaler staten v/Nærings- og handelsdepartementet 8 000 – åttetusen – kroner til Pangea Property Partners AS innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen."

- (6) Staten ved Nærings- og handelsdepartementet har anket kjennelsen til Høyesterett, og har i hovedsak gjort gjeldende:

- (7) Lagmannsretten har tolket foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd uriktig når den har kommet til at søksmålsfristen avbrytes ved innlevering av stevning til postoperatør. Søksmålsfristen avbrytes først når stevning er innkommet til tingretten. Det vises særlig til ordlyden, lovforarbeidene, lovens system, herunder sammenhengen med foretaksnavneloven § 3-7, tvistelovens system, jf. tvisteloven § 18-1 og § 18-2, og systematikken og uttalelser i forarbeidene til andre lover på immaterialrettens område. Reelle hensyn – særlig hensyn til effektivitet, enkel fristberegning og forutberegnelighet – trekker i retning av at søksmålsfristen må forstås strengt. Det er også vist til søksmålsfristens historiske kontekst, jf. patentloven § 27 og tvistemålsloven § 66, slik den lød da patentloven trådte i kraft. Lagmannsretten har derimot lagt for stor vekt på domstolloven § 146 andre ledd og dens forarbeider.

- (8) Videre bestrides det at den elektroniske oversendelsen av stevningen 15. juni 2012 avbrøt søksmålsfristen.

- (9) Det er lagt ned slik påstand:

"1. Sak 12-117110TVI-OTIR/07 avvises."

- (10) Pangea Property Partners AS har tatt til motmæle, og har i hovedsak gjort gjeldende:

- (11) Lagmannsrettens lovtolkning er korrekt. Foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd innebærer ikke et unntak fra den alminnelige hovedregelen i domstolloven § 146 andre ledd om at søksmålsfrister avbrytes ved at stevning avgis til postoperatør. Det vises blant annet til ordlyden i foretaksnavneloven § 3-8, forarbeidene til domstolloven § 146 andre ledd og tvisteloven § 18-3. Foretaksnavnelovens system, herunder foretaksnavneloven § 3-7, taler ikke for en avvikende regel. Det samme gjelder hensyn til effektivitet, enkel fristberegning og forutberegnelighet. Det er også vist til at tvistemålsloven § 66 i 1969 ble endret og harmonisert med den nye hovedregelen i domstolloven § 146 andre ledd.

- (12) Subsidiært anføres at søksmålsfristen ble avbrutt ved at stevningen 15. juni 2012 ble oversendt elektronisk til tingretten.

- (13) Det er lagt ned slik påstand:

"1. Anken forkastes.

2. Staten ved/Nærings- og handelsdepartementet erstatter Pangea Property Partners AS' sakskostnader for Høyesterett."

- (14) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at det er tale om en videre anke over kjennelse av lagmannsretten, slik at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling og lovtolking, jf. tvisteloven § 30-6 bokstav b og c.
- (15) Saken gjelder et rent lovtolkings spørsmål, nemlig om søksmålsfristen på to måneder i foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd andre punktum avbrytes allerede ved innlevering av stevning til postoperatør – slik lagmannsretten har lagt til grunn – eller om fristen først avbrytes når stevning er kommet inn til tingretten.
- (16) Foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd lyder:
- "Et vedtak fra Patentstyret om å oppheve registreringen av et foretaksnavn på grunnlag av § 3-6 kan bringes inn for domstolen av rettighetshaveren hvis klageretten etter § 3-7 har blitt brukt, og Patentstyrets annen avdeling har avgjort klagen. Søksmål må være reist innen to måneder etter den dagen da meldingen om avgjørelsen ble sendt til rettighetshaveren. Det kan ikke gis oppfriskning mot oversittelse av søksmålsfristen, som skal nevnes i meldingen om vedtaket."**
- (17) Etter ordlyden avbrytes søksmålsfristen altså når søksmål er "reist". Uttrykksmåten gir – isolert sett – liten veiledning for løsningen av det spørsmål anken gjelder. Problemstillingen er ikke særskilt behandlet i forarbeidene til bestemmelsen. Og det kan ikke av foretaksnavnelovens forhistorie eller system trekkes slutninger av nevneverdig betydning for løsningen.
- (18) Den alminnelige regel for avbrytelse av frister er gitt i domstolloven § 146 andre ledd, som lyder:
- "Skal en meddelelse, begjæring eller erklæring i en sak avgis i løpet av en frist, er det, når ikke annet er bestemt, nok at skriftet før utløpet av fristen er avgitt til postoperatør eller den telegraf- eller telefonstasjon eller offentlige tjenestemann som skal bringe skriftet fram. Det samme gjelder når en frist skal avbrytes ved saksanlegg eller tilsvarende skritt eller ved prosessvarsel til tredjemann. Ved bruk av elektronisk kommunikasjon, avbrytes fristen ved avsendelse til riktig elektronisk adresse."**
- (19) Fristen avbrytes altså ved avgivelse til postoperatør, "når ikke annet er bestemt". Det er på det rene at bestemmelsen – etter en endring i 1969 – omfatter søksmålsfrister, jf. Ot.prp. nr. 51 (1967-1968) side 19, hvor det også vises til behovet for enkle og mest mulig ensartete regler om fristberegningen. På side 7 i den samme proposisjonen fremheves dessuten at man med uttrykket "når ikke annet er bestemt", siktet til at en annen løsning i tilfelle må fremgå *uttrykkelig* av vedkommende bestemmelse. Slik utvalget leser foretaksnavneloven § 3-8 fjerde ledd, bestemmer ikke denne noe annet. Søksmålsfristen i bestemmelsen avbrytes derfor når stevning er avgitt til postoperatør, i tråd med den alminnelige regel i domstolloven § 146 andre ledd.
- (20) Ankemotparten har krevd sakskostnader med 74 700 kroner. Kravet er høyt. Regjeringsadvokatens anke er imidlertid meget omfattende, og til dels vidløftig. Utvalget er derfor blitt stående ved at sakskostnader tilkjennes i tråd med kostnadsoppgaven.
- (21) Kjennelsen er enstemmig.

SLUTNING :

1. Anken forkastes.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler staten v/Nærings- og handelsdepartementet til Pangea Property Partners AS 74 700 – syttifiretusensyhundre – kroner innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av kjennelsen.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: